

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm|| Maii Et Ivnii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258 - 10263

De S. Gordiano martyre.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77393)

MARTYRIUM S. GORDIANI CLARISSIMI
VIRI, EX MS. EGREGIO CODICE DESCRIPTVM.

*Consentiunt autem antiquissima Martyrologia. Dicitio in gratiam
Lectoris passim nonnihil expolita est per F. Laurentium Surium.*

10. Maij.

Ianuarius
presbyter
comprehē-
ditur.

Propterea eius
pro Christo
patiendi vo-
luntas.

In adibus
Gordiani
habetur in
custodia.

Gordianus
cum vxore
& 53. e fami-
lia sua bap-
tizatur.

Temporibus Iuliani impijssimi Imperatoris, multorum Christianorum delata sunt nomina. Furore autem percitus Iulianus, iussit eos comprehensos in publicam custodiam abduci. Inter eos fuit etiam Ianuarius presbyter senex. Post diem tertium impijssimus Iulianus vocavit ad se Gordianum vicarium, iussitque ei, ut Ianuarium presbyterum sibi sistendum curaret. Itaque Gordianus Ianuarium presbyterum e carcere euocatum, sibi iussit presentari, aitque ad illum; Quis vocaris, aut cuias es facundissime orator? Respondit S. Ianuarius; Si quidem patriam nosse cupis, Antiochenus sum; si vero genus, ex Christianis parentibus Christianus sum. Gordianus vicarius ait; Quid nos multis verbis in fraudem impellere conaris? Audi me, & e duobus alterum elige; aut sacrificia dijs immortalibus, & esto amicus inuictissimi principis nostri Iuliani; aut excipe sententiam nefandorum criminum. Ianuarius dixit; Si mihi id praestiteris, ego quidem meipsum opto offerre Deo meo sacrificium. Alioquin quicquid propter peccata mea mihi intuleris, merito id patiar; propter peccata, inquam, mea, non propter iustitiam. Gordianus ait; Si pro maleficijs tuis, ut ipse fateris, omnibus supplicijs affici dignus es, fure dijs libamina, ut dignus fias expiatione, atque a nobis conferueris. Ianuarius presbyter dixit; Ego quidem in nomine Domini mei Iesu Christi saluus fui, semperque saluus ero; atque insuper etiam alios per baptismum saluos feci, qui salutis adipiscendae desiderio tenebantur. Tu vero si sapiens, toto corde illum expeteres, optaresque requiem inuenire animae tuae post tantas huius vitae tempestates, & ad vitam peruenire sempiternam.

Tunc Gordianus praecipit eum domi suae in custodia haberi, nocturnaque eum ad se accersens, dicebat se eius velle sermonibus oblectari. Cui dixit sanctus Ianuarius presbyter; Fili, noli perdere tempus tuum, sed potius age poenitentiam propter trucidata corpora sanctorum, quos interfecisti; & baptizare, ut possis frui requie aeterna; & immunis esse a tormentis ignis aeterni. Gordianus vicarius dixit; Itane certus ero, si dictis tuis obtemperauero, immunem me fore a supplicijs illis sempiternis? S. Ianuarius presbyter respondit; Ego tibi polliceor in nomine Domini mei Iesu Christi, si toto corde credideris, & baptizatus fueris, omnium facinorum tuorum sordes expiatum iri, adeo ut teipsum quoque Domino Iesu Christo sacrificium offeras. Gordianus vicarius dixit; Prescribe ergo mihi credendi formam quandam siue modum. Ianuarius presbyter ait; Confitearis in nomine Patris & Filij & Spiritus sancti vnam diuinitatem, & agens poenitentiam, ostendas te agnoscere peccata tua. Tum Gordianus vicarius lachrymans abiit ad vxorem suam nomine Marinam, dixitque ei omnia, quae S. Ianuarius eum hortatus esset facere. Eadem itaque noctis hora vxor Gordiani, tenens manum eius, iuit cum illo ad S. Ianuarium presbyterum, pariterque se in terram abiecerunt ad pedes eius, rogantes ut ipsos baptizaret, seque peccasse clamantes, & ei dicentes; Effice, vt liberemur a peccatis nostris. S. Ianuarius presbyter respondit; Etiam atque etiam videte, num toto corde credatis, num quod tegumentum intus retineatis. Scio enim vos ab Imperatore haberi in honore. Respondit Marina; Vnam Iouis effigiem habemus reconditam, ab Imperatore nobis datam, propter quam sancti cruciabantur. De ea vero quid faciemus? Neque enim id te dominum meum celatum volui, ut mereamur adipisci coronam vitam, ubi a nobis conflatam fuerit. Eadem hora adduxit Marina S. Ianuarium presbyterum in cubiculum suum, & ostendit ei Iouis simulacrum aereum, sed inauratum, & tripodem aream. Sanctus autem Ianuarius presbyter simulacrum cum ara accenso igne conflauit, proiecitque in cloacam; atque deinde cum ingenti gaudio catechizauit Gordianum & Marinam vxorem eius, atque e familia promiscui sexus quinquagintatres, quos etiam omnes baptizauit.

Eodem tempore post dies quatuordecim Iulianus impijssimus ad Gordianum vicarium

carium misit Clementianum tribunum, dicens ei; Abi visum, num tandem appulerit animum Ianuarius presbyter ad offerendum sacrificium magno deo Ioui. Quod si id facere detrectat; sub praconis voce in Traiani foro fustibus caedatur. Et ita quidem factum est, ut iussit Imperator. Dixit autem Gordianus ad Clementianum; O Clementiane, si cognoscas esse Dominum Iesum Christum, minas & terrores hominis mortalis non timebis; sed potius vitam contempleris sempiternam, quam & ego mihi paratam intueor. Porro sanctum hunc presbyterum ego non solum non afficiam iniuria, sed honore etiam prosequar. Cuius ego vitam vel pedes osculari merear, per quem me sentio salutem assecutum. His auditis, Clementianus ad palatium se conferens, vociferabatur; O magum illum omnium deterrimum, qui tuum Imperator vicarium Gordianum suis magicis artibus dementauit, illumque & uxorem eius baptizauit, deosque nostros publice constatos & in massam redactos abscondit. Tum vero Iulianus impiissimus, iracundia inflammatus, iussit in scriptis damnari S. Ianuarium presbyterum & beatum Gordianum, cui etiam successorem dedit Clementianum, ut is loco eius esset vicarius; ipsumque Gordianum in publicam tradi custodia, & uxorem eius Marinam in pago quodam, quem Aquas Syluias vocant, rusticorum seruituti addici praecipit, ut ea seruitute opprimeretur. Venique Gordianum iudici Clementiano sistendum mandauit. Iussit igitur Clementianus in tellure templi tribunal apparari; & B. Gordianum catenis vincitum sibi exhiberi, cui sic dixit; Adeone Gordiane contemnis praecipua principis nostri semper Augusti, qui te dignitatis functione cohonestauit, ut magicis artibus imbutus, contra Reipub. & inuicissimi principis nostri salutem deos confles & abscondas? B. Gordianus respondit; Immo verò pro salute Reip. potius id feci; & certè si in mea potestate haberè idola omnia; itidem ea confringerem & conflare. Et tamen dic, oro, quemnam potius adorandum tu censet, eum ne qui fecit, an eum qui fingitur? Ego planè illum adoro, per quem facta sunt omnia. Clementianus vicarius dixit; Et quisnam ille est, per quem facta sunt omnia? B. Gordianus respondit; Christus filius Dei viui. Clementianus vicarius dixit; Si ille fecit omnia, cur à principe Reip. Iuliano semper Augusto proiectus est? B. Gordianus ait; Immo verò Iulianus potius à Deo proiectus est, qui Dei timore contempto, adorat demonum idola, cum quibus periturus est.

Clementianus dixit; Sacrificia dijs immortalibus; alioqui iubebo tibi caput amputari. B. Gordianus ait; Nunquam bene sit tibi miser, nec principi tuo Iuliano, qui ad tenebras damnatus est. Tum ira incensus Clementianus, iussit eum plumbatis caedi, cumque diu caederetur, B. Gordianus alta voce dicebat; Gratias tibi ago Domine Iesu Christe. Quod ut audiuit impiissimus Clementianus, praecipit ei caput amputari ante templum in tellure; corpusque eius projici ante Palladis aedem in locum supradictum, ut tunc illud sepeliri intra dies quinque, ut à canibus deuoraretur. Cum autem accurrissent canes, vlulatus edebant, nec ausi erant illud attingere, sed potius custodiebant. Venit itaque vnus ex familia eius noctu cum alijs Christianis, corpusque venerandum sancti martyris abstulit; & non longè ab vrbe Roma, plus minus milliarium vno, via Latina id condidit in Crypta 6. Idus Maias, vbi iam pridem S. Epimachus sepultus fuerat. Quo in loco beneficia eorum ac virtutes florent vsque in hodiernum diem, ad laudem & gloriam Domini nostri Iesu Christi. Amen.

S. Gordianus
sistitur coram
Clementia-
no.

Prædicentis
voa est, non
imprecatis.

Cæditur ca-
pire S. Gor-
dianus.

MARTYRIUM SS. GLYCERIE ET LAODICIL

AVTHORE SIMEONE METAPHRASTE.

ANNO primo Imperatoris Antonini, Præsidi Græcia Sabino, multa erat consensio Christianorum, qui habitabant in vrbe Traianopoli: per singulos autem dies in vnum locum conueniebant, & multo labore ac studio à Deo pacem petebant: pauci enim erant Deum metuentes. Antoninus verò Imperator, cum Græcorum superstitionem sequeretur, omnibus idolis sacrificabat, ijs videlicet, qui falso nomine dii appellabantur: sed multo diligentius ac frequentius Ioui sacra faciebat, & in eius superstitionis errore assidue versari videbatur.

Quodam autem die in templo ipsius Iouis cum exorandis illis sacerdotibus consultauit, & in omnes vrbes, regiones ac prouincias misit, ut vniuersi homines accederent, & dijs sacrificarent, Ioui præsertim: ac quicumque

10. Maij.
Quidam 13.
Maij.

Antonini
superstitio.

Eius crude-
le edictum.